

Beszámoló

Az EFOP-3.2.1-15-2016-00001 „Tehetségek Magyarországa” kiemelt projekt keretében zajló akkreditációs folyamatról a tehetségpontok által kitöltött kérdőív eredményei alapján

1. Bevezetés

A Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége 2009-ben kezdte el kiépíteni az egész Kárpát-medencére kiterjedő tehetségálózatát. Az azóta eltelt időszakban több, mint 1400 intézmény és szervezet tett sikeres regisztrációt, hogy hálózatos formában együttműködve segítsék a tehetséggondozás főszereplőit, a tehetséges fiatalokat.

A tehetségpont hálózat fontos szerepet tölt be a Nemzeti Tehetség Program megvalósításában.

A tehetségponttá válás folyamata a regisztrációval indul, ami tulajdonképpen egy motivációs levélhez hasonló helyzetkép bemutatás és a jövőre vonatkozó szándékok, tervek megfogalmazása. A hálózathoz csatlakozó szervezetek, intézmények áttekintik a meglévő tehetséggondozó gyakorlatukat, számba veszik hagyományait, értékeit, fejlesztésre szoruló területeiket. A regisztráció benyújtásával egyidejűleg elfogadják a tehetségpontok működésére vonatkozó alapelveket.

A tehetségpontok tevékenységrendszerre négy általános feladatkör köré csoportosul: tehetségazonosítás, tehetséggondozás, tehetség-tanácsadás, illetve a tehetségpontok hálózatába való bekapcsolódás. Fontos, hogy ezek a feladatok illeszkedjenek egymáshoz, rendszerbe szervezeten tudjanak működni.

A tehetségpontok sokszínűek, vannak olyanok, akiknél már rendszerszintű, szakmailag megalapozott tehetséggondozó-tehetségsegítő munka folyik. Másoknál az alapfeladatok egy részénél kiemelkedő eredményeik vannak, de más területeken még formálódóban van tevékenységük. Ez érthető, hiszen különböznek a feltételeik, körülményeik, más szinten vannak a komplex tehetségpontszerű működés kialakításának folyamatában. A teljes körű működéshez vezető úton segítséget adhat a hálózati együttműködés során a jó gyakorlatok megismerése, a korszerű szakmai ismeretek elsajátítása, a tudásmegosztás, és az akkreditációban való részvétel is.

A tehetségpontok szolgáltató tevékenységének, valamint megfelelő hálózati aktivitásuknak az alapja működésük szakmai hitelessége. Ennek megalapozásához és fejlesztéséhez a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége a tehetségpontok működésének akkreditálásával is szeretne segítséget nyújtani.

A tehetségpontok akkreditációjának fő céljai:

- megismerni és elismerni a működő tehetségpontok eddig elért eredményeit, meglévő szakmai értékeit,
- szakmai segítséget nyújtani a tehetségpontok működésének személyi- és szakmai megalapozásához, illetve további fejlődéséhez,
- hozzájárulni a tehetségpontok tehetségsegítő tevékenységének minőségi fejlődéséhez,

- értékelni, hol tartanak a tehetségpontok a teljes körű, szakmailag megalapozott tevékenységrendszer kialakításának folyamatában.

A célokból látható, hogy az akkreditációban való részvétel fontos része a tehetségpontok szakmai, szervezeti fejlődési folyamatának.

A Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége igyekszik minden segítséget megadni az akkreditációra jelentkező tehetségpontoknak, hogy a felsorolt célok megvalósuljanak az akkreditációs eljárás során. Ennek szellemében történik az akkreditációban résztvevő tehetségpont képviselők felkészítése, folyamatos segítése, valamint a szakértők kiválasztása, felkészítése is. Az akkreditációs eljárásra is jellemző, hogy a szakmai alapértékek megtartása mellett folyamatosan formálódik, figyelembe véve az átalakuló körülményeket, a tehetségpontok jelzéseit. Ezért döntött úgy a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, hogy a 2019. évi akkreditációs eljárás lezárulását követően kérdőíves felméréssel tájékozódik arról, hogy hogyan értékeli a tehetségpontok az akkreditációs eljárás folyamatát és eredményét. A kapott információk feldolgozását és elemzését követően megerősítést kaphatunk a már jól működő elemekről és indokolt esetben meghatározhatók a továbbfejlesztés irányai, feladatai.

2. A vizsgálat előzményei

Az akkreditációs eljárás folyamata a 2019/2020-as időszakban az alábbi pontokból állt:

A MATEHETSZ 2019. augusztus 26-án felhívást tett közzé a magyarországi és határon túli regisztrált tehetségpontok és azon tehetségpontok körében, akiknek 2019-ben aktuálissá vált a 3 évvel ezelőtti akkreditációjuk megújítása.

A felhívás lezárását követően a tehetségpontok részt vettek a kötelező akkreditációs felkészítőkön. Külön felkészítő alkalmat tartottuk a regisztrált, illetve az akkreditációt megújító tehetségpontoknak Budapesten és Debrecenben.

A felkészítők után megtörtént az akkreditációs szakértők tehetségpontokhoz rendelése és 2019. október 4-től elindult az akkreditációs anyagok feltöltése az online felületre, vagyis a szakértőkkel való konzultáció időszaka. Minden tehetségponthoz két fő akkreditációs szakértőt rendeltünk.

Az online felületre való feltöltés határideje és egyben a személyes látogatások határideje 2019. november 29. volt.

Amint egy tehetségpont befejezte az online felület kitöltését, a szakértők személyes látogatás keretében áttekintették az anyagokat. A szakértői személyes látogatások minden tehetségpont esetében megtörténtek. A regisztrált tehetségpontok esetében 2 fő, az akkreditációt megújítók esetében 1 fő látogatott el a tehetségponthoz.

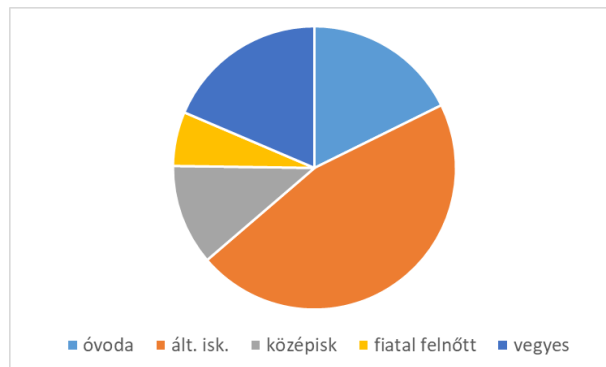
Miután lezajlottak a személyes látogatások, szakértőink egy maximum 1000 karakteres írásbeli értékelést készítettek a tehetségpontok munkájáról.

3. A vizsgálat célja

A kérdőíves vizsgálat célja, hogy feltérképezze a 2019. október 4. és november 29. közötti tehetségpont akkreditációs folyamatban részt vevő tehetségpontok tapasztalatait az akkreditációs eljárás egyes elemeiről, hatásairól. A kérdőív kitöltésére az akkreditációs folyamat lezárását követően került sor. A kérdőív kitöltésére 4 hét állt rendelkezésre.

4. A vizsgálat célcsoportja

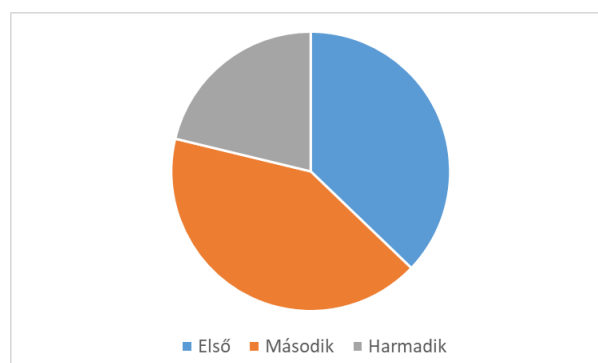
A vizsgálat célcsoportját azok a tehetségpontok képezték, amelyek részt vettek a megjelölt időszakban az akkreditációs folyamatban. A kitöltésre szóló felhívás az adott célcsoportban teljes körű volt. Az érintett 160 tehetségpontból 113-tól érkezett vissza kérdőív. Tekintettel arra, hogy a kitöltés anonim módon zajlott, csak arról tudunk beszámolni, hogy a kérdőívet kitöltők milyen „besorolási” jellemzőkkel bírtak. Noha a kérdőívet a tehetségpontok képviselői töltötték ki, a továbbiakban úgy tekintünk a válaszokra, mint amelyek a tehetségpontoktól érkeztek.

1. ábra. A kérdőívet kitöltő tehetségpontok eloszlása a tehetségpont célcsoportja szerint
(Megjegyzés: a „vegyes” csoportot azok jelentik, akiknél az előző négy korcsoportból több is érintett)

A kérdőívet kitöltők nagy része az általános iskolai korcsoport tehetség gondozásában érintett (46%), míg a többi korcsoportot támogató tehetségpontok 19%-nál kisebb arányban jelentek meg a válaszadók között. A kizárólag fiatal felnőttekkel és/vagy felsőoktatásban tanulókkal foglalkozó tehetségpontok voltak legkevésbé érintettek (6,3%) (1. ábra).

Az akkreditáció száma alapján (2. ábra) a legtöbben másodjára akkreditáltak (42%), de szép számban akadtak, akik harmadszor vesznek részt az értékelési folyamatban (21,4%). Az első alkalommal résztvevők aránya 36,6%.

2. ábra. A kérdőívet kitöltő tehetségpontok eloszlása az eddigi akkreditációk száma szerint

Hatókörét tekintve a legtöbben helyi (78,5%), jóval kevesebben (17,0 %) térségi, és alig néhányan regionális hatókört jelöltek meg (4,5 %).

5. Vizsgálati módszer: a kérdőív

A vizsgálatban alkalmazott online kérdőív a *besorolási adatokon* túl három nagyobb csoportba tartozó kérdéseket tartalmazott, az akkreditációs folyamat egyes szakaszainak megfelelően.

1. Az akkreditációra vonatkozó *előzetes sémák és elvárások*
2. Az akkreditációs folyamat *előkészítésének* egyes elemeivel való elégedettség (felhívó tájékoztatás, a felkészítő szakmai tartalma és technikai kérdései, a folyamatot leíró online kézikönyv);
3. Az akkreditáció *folyamatát alkotó rendszerelemekkel* való elégedettség (*feltöltési időszak* – online felület, konzultációs lehetőségek; *személyes látogatás* – eredményessége, akkreditációt végző szakemberek szakmai felkészültsége, hozzáállása);
4. Az akkreditáció *lezárása utáni mérlegkészítés* (az akkreditáció tényleges hozadéka, változtatási javaslatok, a teljes folyamattal való elégedettség).

A kérdőív összesen 24 kérdést tartalmazott, melyek közül kettő *nyílt végű* volt (elvárás és hozadék), a többire pedig a kitöltők vagy *öt fokú Likert-skálán*, vagy pedig *igennel-nemmel* válaszolhattak. A nyílt végű kérdésekre adott válaszokat a tartalomelemzés során kvantitatív adatokká alakítottuk a tartalmi kategóriákba való besorolás alapján. Az *elvárások* (1. kérdés) és a *hozadékok* (17. kérdés) tartalmi kategóriáinak megnevezését, a besorolás kritériumait valamint a példamondatokat az 1. és 4. táblázat mutatja be.

6. Az eredmények bemutatása

6.1. Az akkreditációra vonatkozó előzetes sémák és elvárások

Elsőként a tehetségpontok akkreditációval kapcsolatos előzetes elvárásait tekintjük át. Az erre vonatkozó kérdés így hangzott: *Kérjük, fogalmazza meg a tehetségpont akkreditációval összefüggő 3 legfontosabb előzetes elvárását! (Felsorolását a legfontosabb elvárással kezdje!).* A válaszok tartalmi kategóriáinak megnevezését, a besorolás kritériumait valamint a példamondatokat az 1. táblázat mutatja be. A példamondatok szó szerinti idézetek.

1. táblázat. A „három legfontosabb előzetes elvárás” nyílt végű kérdésre adott válaszok besorolását adó tartalmi kategóriák, a besorolás kritériumai és példaválaszok

KÓDOLÁS MEGNEVEZÉS	KRITÉRIUM	PÉLDÁK
1. Erősítse meg, ismerje el a tehetségpont akkreditációs időszakban végzett szakmai munkáját.	A pozitív visszajelzés, a megerősítés igényének megjelenése.	Megerősítés abban, hogy jó az elgondolás, ami szerint dolgozunk. Az akkreditációs eljárás igazolja azt, hogy jó úton járunk a tehetségazonosításban és a tehetség követésben. Megerősítést várunk abban, hogy megfelelő irányba haladva végezzük a munkánkat.
2. Nyújtson segítséget, adjon tanácsot, a tehetségpont tevékenységének tovább fejlesztéséhez.	Jelenjen meg a válaszokban a tehetségpont munkáját, továbbfejlődését segítő konzultáció, konkrét tanácsadás igénye.	Fejlesztési lehetőségek feltárása. Fejlesztő, segítő tanácsadást kapjunk. Tanácsokat kapunk a további eredményes működéshez. Az elkövetkezendő időszak tevékenységeivel, lehetőségeivel kapcsolatos iránymutatás, tanácsadás.
3. Adjon lehetőséget a tehetséggondozó tevékenység bemutatására.	Igény megfogalmazása a tehetségpont tevékenységének bemutatására.	Bemutatókozási lehetőség. Sikerüljön úgy bemutatni a felületen az intézményünkben folyó munkát, hogy az érzékletesen tükrözze értékeit, eredményességét. Bemutathatjuk a tehetséggondozó munkánkat.
4. Segítse az innovációt, szemléletformálást, a tehetséggondozó munka tudatosabbá tételét.	Jelenjen meg a válaszban a fejlődés igénye / a jövő tudatos tervezése / további feladatok felismerése.	Egy modern és új felfogásban szemlélni a tehetségkeresést. A pedagógusok motivációja eredményesebb munkájukhoz. Segítséget a tehetségpontunk tehetségsegítő tevékenységének minőségi fejlődéséhez.
5. Járuljon hozzá a tehetségpont erőforrás bevonó képességének, lehetőségeinek bővüléséhez.	Pályázati lehetőségek megismerése, nagyobb esély a sikeres pályázatra. Fenntartói figyelem, támogatás, programbővítési lehetőségek	Intézményünk tehetségpontként több pályázatban vehet részt a jövőben. Az elkövetkezendő időszakban pozitív elbírálás alapján pályázási lehetőségek. Részt vehetünk országos tehetséggondozó programokban.
6. Kapcsolatok, hálózati együttműködési lehetőségek bővülése.	Belső és külső kapcsolatok bővülése. Jó gyakorlatok megosztása	Csatlakozási, kapcsolatépítési lehetőség más tehetséggondozó szakemberekkel. Konstruktív partnerkapcsolatok. Szervezetileg is támogatott együttműködési lehetőség a többi tehetséggondozó intézménnyel. A további fejlődést elősegítő együttműködés.
7. Sikeres akkreditáció, a korábbi minősítés megtartása.	Annak az igénynek megfogalmazása, hogy sikeres legyen az akkreditáció,	Sikeres akkreditáció. Legyen az iskola regisztrált Tehetségpont.

	maradjon meg a korábban elért minősítési szint	A helyszíni ellenőrzés során megfelelőek lesznek a cím elnyeréséhez a dokumentumaink.
8. Szakértői attitűd.	Igények a szakértők viszonyulásaival, attitűdjével kapcsolatosan	Szakmai támogatás, segítség a szakértők részéről. Pozitív szemlélet. Elfogadó, rugalmas szemlélet.
9. A szakértő legyen felkészült és objektív.	A szakértő kompetenciáival, objektivitásával kapcsolatos elvárások	Olyan értékelés, amely a végzett munkánkról objektív képet ad. Kompetens szakértő az eljárásban. Magasan képzett szakértők.
10. Előzetes tájékoztatás az akkreditáció szakmai tartalmáról és folyamatáról, az elvárásokról.	Szakszerű, gyakorlatias felkészítés az akkreditációban való részvételre. A tartalmi formai elvárások tisztázása. Segítség az online felület használatához.	Pontos tájékoztatás az akkreditáció menetéről. A képzések és a tájékoztatók hasznosága. Konkrét, hasznos, gyakorlatias képzés. Egyértelmű információk az akkreditációhoz. Segítség a felület kitöltéséhez. Alapos és minden részletre kiterjedő előzetes felkészítés. Akkreditációhoz szükséges elvárások jobb megismerése.
11. Konzultációs lehetőség a szakértőkkel, a MATEHETSZ munkatársaival.	A folyamatos konzultáció, szükség esetén a segítségkérés lehetőségének igénye.	Segítség a felület kitöltéséhez. Jól működő kapcsolattartás, segítőkész hozzáállás az előkészítés időszakában. Technikai probléma esetén segítségnyújtás.
12. Felhasználóbarát online felület.	Áttekinthető, jól kezelhető, felhasználóbarát online felülettel kapcsolatos elvárások, igények.	Könnyű online felületkezelés. Átlátható feltöltő felület. Egyszerűen kezelhető online felület.

Tekintettel arra, hogy a megítélt elvárásokat fontossági sorrendben kértük, így az első helyen leggyakrabban szereplő elvárásokat kiemelt jelentőségűnek ítéltük. A másik értékelési szempont az összevont adat, mely azt mutatja, hogy az első három legfontosabb dolog közé összeségében hányszor került egy tartalom. (Elvárás 1,2,3. helyen összesen.)

Az első helyen leggyakrabban említett elvárások sorrendje:

1. *Előzetes tájékoztatás az akkreditáció szakmai tartalmáról és folyamatáról* 25.2%.
2. *Erősítse meg, ismerje el a tehetségpont akkreditációs időszakban végzett szakmai munkáját* elvárás 20,4%.
3. *Nyújtson segítséget, adjon iránymutatást a tehetségpont tevékenységének további fejlesztéséhez* 13.5%.
4. *A szakértő legyen felkészült és objektív*, 11,6%.

Az első négyhez viszonyítva az összes többi elvárás sokkal kevesebb említést kapott.

Az összevont adatok alapján kialakult első öt helyen szereplő elvárás között szerepel az első helyen történő említés alapján kiemelkedő négy elvárás is.

2. táblázat Az összevont adatok alapján kialakult sorrend

SOR-REND	ELVÁRÁS	EMLÍTÉSEK SZÁMA (1-2-3)
1.	Nyújtson segítséget, adjon iránymutatást a tehetségpont tevékenységének tovább fejlesztéséhez.	42
2.	Előzetes tájékoztatás az akkreditáció szakmai tartalmáról és folyamatáról, az elvárásokról.	39
3.	A szakértő/k legyenek támogatók, segítők.	34
4.	Erősítse meg, ismerje el a tehetségpont akkreditációs időszakban végzett szakmai munkáját.	33
5.	A szakértő legyen felkészült és objektív.	25
6.	Konzultációs lehetőség a szakértőkkel, a Matehetsz munkatársaival.	21
7.	Segítse az innovációt, szemléletformálást, a tehetséggondozó munka tudatosabbá tételét.	19
8.	Járuljon hozzá a tehetségpont erőforrás bevonó képességének, lehetőségeinek bővüléséhez.	19
9.	Adjon lehetőséget a tehetséggondozó tevékenység bemutatására.	14
10.	Kapcsolatok, hálózati együttműködési lehetőségek bővülése.	12
11.	Legyen felhasználóbarát az online felület.	11
12.	Sikeres akkreditáció, a korábbi minősítés megtartása.	6

Mindkét értékelési módot figyelembe véve látható, hogy a leghangsúlyosabban megjelenő előzetes elvárások három fő területet érintenek

1. Előzetes tájékoztatás az akkreditációs folyamatról, folyamatos konzultáció segítségadás.
2. A tehetségpont tevékenységének megerősítése és a működés továbbfejlesztésének segítése.
3. A szakértők felkészültsége és pozitív viszonyulásai.

6.2. Az akkreditáció folyamatát alkotó rendszerelemekkel való elégedettség

Az akkreditációs folyamat tartalmi egységei szerint csoportosítva mutatjuk be az eredményeket.

3. táblázat Az akkreditációs folyamat alrendszerével való elégedettség

Az akkreditációs folyamat fő tartalmi egységei	A tartalmi egységhez kapcsolódó kérdések	Értékelés ötfokú Likert-skálán
1. Felhívás-tájékoztatás	Mennyire volt elégedett a Matehetsz akkreditációra felhívó tájékoztatásával.	4.88
2. Szakmai és technikai felkészítés	Mennyire volt elégedett az akkreditációs felkészítő szakmai tartalmával?	4.79
	Mennyire volt elégedett az akkreditációs felkészítőn elhangzott online felület technikai bemutatásával?	4.76
	Milyen mértékben nyújtott segítséget Önnek az akkreditációs folyamatot leíró online kézikönyv?	4.48
Átlag elégedettség az előkészítéssel és felkészítéssel (1-2)		4.68
3. Feltöltési időszak technikai feltétel, támogatás	Ön szerint mennyire volt felhasználóbarát az akkreditáció szakmai anyagának feltöltését szolgáló online felület?	4.66
	Igénybe vett-e konzultációs (telefonos vagy e-mailes) lehetőséget a Matehetsz munkatársaival?	Igen: 76.1% Nem: 23.9%
	Ha igen, milyen mértékben volt elégedett a tájékoztatással, a segítségnyújtással?	4.9
	Igénybe vett-e konzultációs (telefonos vagy e-mailes) lehetőséget a kijelölt akkreditációs szakértővel/szakértőkkel az akkreditációs anyagok feltöltési ideje alatt?	Igen: 87.6% Nem: 12.4%
	Ha igen, milyen mértékben volt elégedett a tájékoztatással, a segítségnyújtással?	4.97
4. Személyes látogatás, szakértők szakmai felkészültsége, hozzáállása	Mennyire volt elégedett az akkreditációt végző <u>szakértő(k)</u> szakmai felkészültségével?	4.97
	Mennyire volt elégedett az akkreditációt végző <u>szakértő(k)</u> hozzáállásával (viszonyulás, kommunikáció)?	4.96
5. A személyes látogatás hozadéka	A szakértő(k) személyes látogatása hozzájárult-e a tehetségpont működésének továbbfejlesztéséhez?	Igen: 93.8% Nem: 6.2%
6. Fejlődés	Milyen mértékben járult hozzá a tehetségpont akkreditáció a tehetségpontjuk fejlődéséhez?	4.57

A személyes látogatás hozzájárulása a tehetségpontok fejlődéséhez magas elégedettségi szintet mutat, de az akkreditációs folyamat többi eleméhez viszonyítva legalacsonyabb értéket jelez.

7. Az akkreditáció lezárása utáni mérlegkészítés

Az akkreditáció lezárása után három kérdés adott lehetőséget arra, hogy az egész folyamatot egy tágabb idői perspektívában és összességében is megítéljék a kérdőív kitöltői.

7.1. Az akkreditáció tényleges hozadéka

Az alábbiakban az akkreditáció hozadékaival foglalkozunk. Az erre vonatkozó kérdés így hangzott: *Kérjük, fontossági sorrendben írja le, hogy az Ön által képviselt tehetségpont számára melyek az akkreditáció hozadékai, eredményei? (Felsorolását a legfontosabb hozadékkal kezdje!).* A válaszok tartalmi kategóriáinak megnevezését, a besorolás kritériumait valamint a példamondatokat a 2. táblázat mutatja be. A példamondatok szószerinti idézetek.

4. táblázat. A „... melyek az akkreditáció hozadékai, eredményei” nyílt végű kérdésre adott válaszok besorolását adó tartalmi kategóriák, a besorolás kritériumai és példaválaszok

RÖVID NÉV	KRITÉRIUM	PÉLDÁK
1. Szakértői visszajelzés, megerősítés	A válaszban fejeződjön ki a TG munka szakértők általi elismerése/megerősítése / hiteles visszajelzés kapása.	Külső szakértő szemével láttuk magunkat, elismerést, biztatást, önbizalmat kaptunk. Eddig sejtettük, most tudjuk, hogy jó úton járunk. A tehetséggondozó munkánk elismerése. Külső szemmel ráláttunk a nálunk végzett munka minőségére, és rájöttünk, hogy minden, amit csinálunk az jó. Hiteles szakmai értékelés, konzultáció. Pozitív visszacsatolásként éltük meg a nevelőtestületben a tehetséggondozó munkánk elemzésének szakmai eredményeit, értékeit.
2. A TG munka tudatosítása, rendszerezése	A válaszban történjen utalás az eddigi feladatok, tevékenységek tudatosítására / rendszerbe foglalására /felülvizsgálatára, mérlegkészítésre.	Tudatos rendszerezése az elvégzett feladatoknak. Az akkreditáció fontos eredménye, hogy számvetést készítettünk 3 évi munkánkról. Összegeztük és átláthatóbbá tettük a tehetségpont munkáját, működését. Felülvizsgáltunk néhány programot. Jobban meg tudjuk fogalmazni a céljainkat és kommunikálni az eredményeinket.
3. Adminisztráció, dokumentálás fontosságának felismerése	Dokumentumok gyűjtésére / rendszerezésére / hiányok pótlására történő utalás a válaszban.	Az elkészített dokumentumok rendszerezése, hiányok pótlása. A keletkező dokumentumokat tudatosabban, célirányosan gyűjtjük. A tevékenységek azonnali dokumentálása szükséges. Rendbe szedtük az adminisztrációt.
4. Jövőorientáció, fejlődésfókusz	Jelenjen meg a válaszban a fejlődés igénye / a jövő tudatos tervezése / további feladatok felismerése.	... de még sok lehetőségünk van a fejlődésre. Tanulságokat és fejlődési lehetőségeket tudtunk megfogalmazni a jövőbeni tehetséggondozó programokkal kapcsolatban.

		A korábbi akkreditációhoz képest voltak újdonságok, melyek előremutatóak. ... a továbbgondolkodás elindítása.
5. Információ, ötletek, szemléletformálás	A tájékozottság / informáltság / tudásbővülés / látókör szélesebbé / szakmai megújulás / tudás megosztás mint hozam megemlése.	Látókörszélesítés. Egymástól való tanulás lehetősége. Jobban rálátunk az egész rendszer működésére. Legfrissebb információk a tehetség-gondozás területén. Új gondolatok ébresztése, új ötletek felvétele.
6. Motiváció	Új impulzusok / lendület / ihlet / lelkesítés lehetnek a kulcsszavak ebben a kategóriában.	A munka iránti motiváció fokozása. Későbbi fejlődésre motivál. A pedagógusok plusz ihletet, ötleteket kaptak az egyéni tehetséggondozáshoz. Új lendület a folytatáshoz.
7. TG jelentősége, szervezeti kultúra elmozdulása	A TG fókuszba kerülése az intézményben / szervezeti kultúra elmozdulása.	Nagyobb figyelem a tehetségek azonosításában, felismerésében. Prioritásba helyeztük a speciális tehetséggondozást. Ne csak az SNI gyerekekkel és a BTMN-es gyerekekkel és az ADHD gyerekekkel foglalkozunk! A tehetséggondozásra még jobban odafigyel minden pedagógusunk.
8. Hálózatosodás	Az intézményen belül, intézmények közötti, szakértőkkel való és egyéb külső kapcsolatok kiépítése, mint az akkreditációs folyamat hozama.	Jobban átlátjuk, hogy milyen lehetőségeket nyújt más tehetségpontokkal való együttműködés. Tantestületen belüli közös szakmai munka újrendeződése. Új kapcsolatok kiépítése. tehetségpontokkal, szakemberekkel. Új kollégák is beszálltak az iskola tehetséggondozásába.
9. Pragmatikus szempontok	A válaszban fejeződjön ki a TG instrumentális funkciója.	Iskolareklám a gyerekek toborzásához. Pályázati lehetőségek szélesebb köre. Jót tesz az iskola hírnevének. Tehetségfejlesztő ösztöndíjasaink lettek. Reményeink szerint sikeres volt.
10. Továbbképzések	Tehetségtémában indított továbbképzések fontosságának felismerése /elérhetősége az akkreditáció által.	Továbbképzési lehetőségek. Szakmai továbbképzések fontossága. Tantestületünk három pedagógusa részt vett a MATEHETSZ által szervezett 30 órás továbbképzésen.
11. Egyéb	Máshova be nem sorolható válasz	Tehetségtanácsadás. Tehetségsegítés.

Tekintettel arra, hogy a megítélt hozadékokat fontossági sorrendben kértük, így az első helyen szereplő tartalomnak itt is kiemelt jelentőséget tulajdoníthatunk. Az összevont adat, mely azt mutatja, hogy az első három legfontosabb dolog közé összességében hányszor került egy tartalom, szintén fontos lehet. (Hozadék1,2,3.)

Az első helyen leggyakrabban említett hozadék *a tehetség gondozó munka tudatosítása, rendszerezése* volt, ezt a tehetségpontok 27,7%-a tette az első helyre (3. ábra).

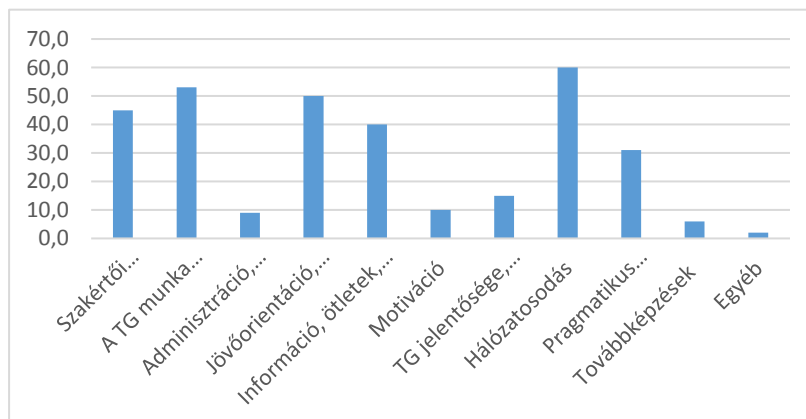
A második leggyakrabban említett tartalom az első helyen, vagyis a legfontosabbak között a *szakértői visszajelzés, megerősítés*, melyet a tehetségpontok 22,3%-a említett. Az összes többi tartalom ehhez képest ritkábban került említésre az első helyen.

3. ábra. Az első helyen megjelölt hozadék-tartalmak eloszlása az összes válasz százalékában

Az összválaszszámot (1,2,3. helyen) tekintve valamelyest átrendeződik a sorrend (4. ábra), mely így alakul: 1. *Hálózatosság* 2. *Tehetség gondozó munka tudatosítása* 3. *Jövőorientáció, fejlődési irányok kijelölése* 4. *Szakértői visszajelzések, megerősítések* 5. *Információk, ötletek, szemléletformálás*. Ennek az öt leggyakrabban említett tartalomnak a gyakorisága azonban korántsem mutat olyan nagy eltérést, mint ahogy az első helyen lévő tartalmak esetében látszott. Vagyis a három hozadék megnevezésének lehetősége a tartalmak mennyiségi kiegyenlítésének irányába hatott.

4. ábra. Az említett hozadékok tartalmainak gyakorisága (1-3. helyen összesen)

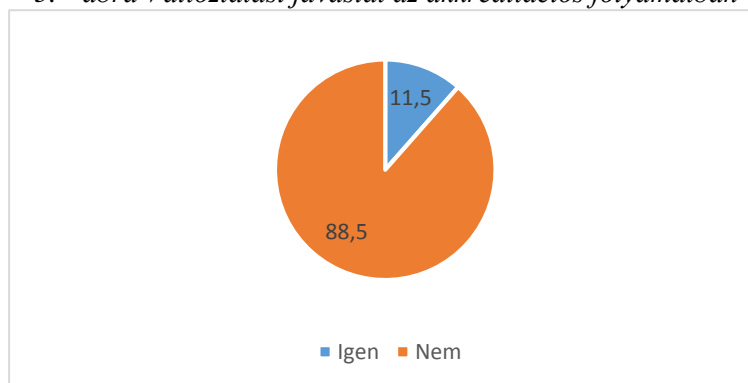

7.2. Változtatási javaslatok

A változtatási javaslatokat csak abban az esetben kértük megnevezni, ha magára a változtatásra igény mutatkozik a tehetségpontoknál.

Arra az eldöntendő kérdésre, hogy "Ön szerint szükséges-e változtatni a tehetségpont akkreditáció folyamatának elemein?" 11.5%-os aránnyal igen és 88.5%-os aránnyal nem választ kaptunk. (1. ábra). Szám szerint 14 tehetségpont fejezte ki a változtatási igényét.

5. ábra Változtatási javaslat az akkreditációs folyamatban

A változtatási igények témaköreit az 5. táblázat foglalja össze.

5. táblázat. „Ön szerint szükséges-e változtatni a tehetségpont akkreditáció folyamatának elemein, ha igen, miben” nyílt végű kérdésre adott válaszok

TÉMAKÖR	VÁLTOZTATÁSI JAVASLATOK
Időbeli szervezés	Hosszabb feltöltési idő biztosítása. Folyamatos feltöltés lehetősége.
Felkészítés	Nem kellene kötelezővé tenni a személyes jelenléte a felkészítőn. A felkészítőn való részvételt ki kellene egészíteni on-line konzultációs lehetőséggel. Külön felkészítés a kezdőknek és a megújítóknak. Részletesebben kitérni a személyes látogatásnál szükséges dokumentumokra. A felkészítőn elhangzottak és a személyes látogatáson mondottak legyenek szinkronban.
Szakmai tartalom	Jó példák, jó gyakorlatok megismerése. Művészeti iskolákra jellemző eltérő tartalom figyelembe vétele. Minimum és maximum határok a rendezvények és a programok feltöltésénél.
On-line felület	A feltöltendő elemek egyszerűbb elérése. Folyamatos feltöltési lehetőség. Egyszerűsíteni kellene. Biztonságos, kifogástalan működés folyamatosan meglegyen.
Szakértői felkészültség	Nincs változtatási igény.
Egyéb	Több képzés az óvodai tehetséggondozással kapcsolatosan. Csak eredményeket felmutató programokat fogadjanak el.

7.3. A teljes folyamattal való elégedettség

A teljes folyamattal való elégedettséget a kérdőívet kitöltők szintén az ötfokú skálán adhatták meg. A kapott érték 4.89.

6. táblázat. A teljes folyamattal való elégedettség (1-5)

	Gyakoriság	%
1	0	0
2	0	0
3	1	,9
4	10	8,8
5	102	90,3
Összesen	113	100,0

8. Következtetések, javaslatok

A kérdőíves felmérés sikeres volt, az akkreditációban részt vevő 160 tehetségpont kapta meg az online adatlapot, 113 válasz érkezett vissza (70.6%). Teljesültek az előzetes elvárások, célok.

Képet kaptunk arról, hogy a tehetségpontok milyen várakozásokkal és milyen tapasztalatokkal éltek meg az akkreditációs eljárás folyamatának fontosabb elemeit.

A kapott válaszok elemzését követően fontos információkhoz jutottunk arról, hogy melyek azok az eljárásbeli elemek, amelyek jól működnek, valamint arról is, hogy hol szükséges korrekció.

Megerősítést nyert előzetes állításunk, miszerint:

- A szakmailag megalapozott, rendszerszintű tehetségpontoszerű működés kialakulása folyamatként értelmezhető. Ez a folyamat a tehetségpontokhoz hasonlóan sokszínű, nem sémaszerűen működik.
- Az akkreditáció ennek a folyamatnak szerves részét képezi és hozzájárul a tehetségpontok megerősítéséhez, további fejlődéséhez.

Javaslatok

A javaslatok megfogalmazásánál azt a tematikus felosztást követjük, amelyet az adatok feldolgozásánál alkalmaztunk.

8.1. Az akkreditációra vonatkozó előzetes sémák és elvárások

Az előzetes elvárások három fontosabb témakört érintettek:

- Előzetes tájékoztatás az akkreditációs folyamatról, folyamatos konzultáció, segítségadás.
- A tehetségpont tevékenységének megerősítése és a működés továbbfejlesztésének segítése.
- A szakértők felkészültsége és pozitív viszonyulásai.

A tehetségpontok várakozással, kisebb-nagyobb szorongással vállalkoznak az akkreditációra. Fokozottan igénylik, hogy minél részletesebb, gyakorlatias tájékoztatást kapjanak az akkreditációs eljárás céljáról, folyamatáról, az ezzel kapcsolatos feladatokról. Hasonlóan erős az igény a konzultációs lehetőségek biztosítására, mind a Matehetsz munkatársaival, mind a hozzájuk rendelt akkreditációs szakértőkkel, az akkreditáció teljes folyamata során.

A válaszok alapján a szakértők felkészítésénél fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a konzultációs időszakban, majd a helyszíni látogatás alkalmával az értékelő szerepkörben is fontosak a pozitív, megerősítő, értékbecsülő visszajelzések.

A működés továbbfejlesztésének igénye valójában annak a folyamatnak, egyedi fejlődési útvonalnak a támogatása, ami teljeskörű, tehetségpontszerű tevékenységrendszer kialakulásához vezet. Ebben segíthet az akkreditációs folyamat elnyújtása, ami több lehetőséget adhat a helyi értékek, sajátosságok megismerésére, a személyes, szakmai, bizalmi kapcsolatok erősítésére a szakértők és a tehetségpont képviselői között. A helyszíni látogatás alkalmával így megalapozottabbá, célirányosabbá válhat a tanácsadói tevékenység. Az akkreditációt követően a szakértők mentor szerepkörének gyakorlása szintén része lehet annak, hogy megfeleljünk ennek az előzetes elvárásnak.

A szakértők felkészítésére, pozitív attitűdjük formálására továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani!

8.2. Az akkreditációs folyamat előkészítése

(Felhívás, tájékoztatás, a felkészítő szakmai tartalma és technikai kérdései, a folyamatot leíró online kézikönyv)

Az akkreditációra való felhívás, előzetes tájékoztatás kialakult gyakorlata megfelelőnek, elfogadhatónak bizonyult. Az ezzel kapcsolatos javító szándékú megjegyzések az időbeliségre, a szoros határidőkre vonatkoztak. Az akkreditációs eljárás meghosszabbításával ezek a felvetések kezelhetők.

A válaszadók elégedettek a szakmai felkészítéssel. A felkészítésnél továbbra is célszerű az első akkreditációra és a megújító akkreditációra jelentkezők felkészítését külön szervezni. A felkészítésnél mindkét esetben több gyakorlati példát kell bemutatni, akár csoportmunka szervezésével is nagyobb teret adva a leggyakoribb probléma helyzetek értelmezésére, kezelésére. A választ adó tehetségpontok meghatározó többsége (97.5%) fontosnak tartja a felkészítés során a személyes találkozást.

8.3. Az akkreditáció folyamatát alkotó rendszerelemek

(Feltöltési időszak – online felület, konzultációs lehetőségek; személyes látogatás – eredményessége, akkreditációt végző szakemberek szakmai felkészültsége, hozzáállása)

Az alrendszerek működésével a válaszadó tehetségpontok meghatározó többsége elégedett.

Egyértelműen látható az igény az akkreditációs időszak, a feltöltési idő meghosszabbítására, amely a 7.1. pontban jelzett elvárásoknak a kezelésében is fontos tényező. Jól érzékelhető a folyamatos konzultáció igénye is. Öröndetes, hogy a személyes konzultációval, mind a Matehetsz, mind a szakértők vonatkozásában magas az elégedettségi szint. Ugyanez érvényes a

szakmai felkészültség és a döntően pozitív attitűd megítélésével is. Nem kérdeztünk rá konkrétan, de ez közvetetten egyfajta bizalmi viszonyt is jelez, ami nagyon fontos érték a hálózatban.

Mindezek mellett a személyes látogatás hozzájárulása a tehetségpontok fejlődéséhez is jó elégedettségi szintet mutat, de az akkreditációs folyamat többi eleméhez viszonyítva ez a legalacsonyabb érték.

A személyes látogatás során a kettős szakértői szerepnek kell érvényesülnie, ezek az értékelői és a tanácsadói szerepek. A kapott értékre való tekintettel a szerepkörök tartalmi, módszerbeli kérdéseit célszerű újból áttekinteni. A felkészítők hangsúlyosan ki kell térni a tanácsadó szerep fontosságára és arra is, hogy milyen feltételek teljesülése esetén tudnak a szakértők ennek megfelelni.

8.4. Az akkreditáció lezárása utáni mérlegkészítés

(Az akkreditáció tényleges hozadéka, változtatási javaslatok, a teljes folyamattal való elégedettség).

Az akkreditáció lezárása utáni kiemelt hozadékok két fő csoportba sorolhatók.

- a) Hozzájárulás a tehetségpont működésének továbbfejlesztéséhez
 - *A tehetséggondozó munka tudatosítása, rendszerezése.*
 - *Hálózatosság.*
 - *Tehetséggondozó munka tudatosítása.*
 - *Jövőorientáció, fejlődési irányok kijelölése.*
 - *Információk, ötletek, szemléletformálás.*
- b) Kapcsolati megerősítés
 - *Szakértői visszajelzések, megerősítések*
 - *Külső (más tehetségpontok, szervezetek, szakértők) és belső (új kollégák bekapcsolódása) kapcsolatépítés*

A visszajelzések egyértelműen megerősítik, hogy az akkreditációs eljárásnak fontos szerepe van a tehetségpontok fejlődési folyamatában. Követendő az a szemlélet, hogy az akkreditáció során prioritása van a szakmai konzultációnak, az értékek, eredmények számbavétele mellett a továbbfejlesztési lehetőségek feltárásának, a jövőkép formálásának, a hálózathoz tartozás megerősítésének. Az értékelés, minősítés arról szól, hogy működési körülményeit, sajátos és egyedi vonásait figyelembe véve hol tart a tehetségpont ebben a folyamatban.

A tehetségpontok elégedettek a teljes akkreditációs folyamattal, a kialakult gyakorlattal, ezt mutatja az 4.89-es érték.

Változtatási igényeket a 113 válaszadóból 14 fogalmazott meg. A változtatási igények döntő többsége szervezési, technikai kérdéseket érint, ezek a rendszer komolyabb átalakítása nélkül is kezelhetők. A szakmai, tartalmi kérdésekre vonatkozó felvetésekkel kapcsolatos javaslatainkat az előző témakörökhöz kapcsolódva megtettük. Külön figyelmet igényel a tehetségpontok egyedi sajátosságainak kezelése az eljárás során. A felvetés alapján ebbe a körbe tartoznak a zeneiskolák.

Össességében megállapítható, hogy a 2019. évi akkreditációs eljárás során érvényesültek az akkreditáció előzetesen kitűzött céljai. Az akkreditáció fontos szerepet töltött be a tehetségpontok szakmailag megalapozott rendszerszerű működésének kialakításában.

Budapest, 2020. 03.10.

Kormos Dénes

Páskuné Dr. Kiss Judit sk.